RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

nr. 220.925 van 10 oktober 2012
in de zaak A. 201.822/XIV-33.510

In zake : Vera BISSON
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Mietta Pokorny
kantoor houdend te 3800 Sint-Truiden
Stationsstraat 10, bus 002
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stefaan Verbouwe
kantoor houdend te 1150 Brussel
Tervurenlaan 270
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 22 september 2011, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de Federale Overheidsdienst Justitie, dienst Voogdij, van 3 augustus 2011 waarbij werd vastgesteld dat de verzoekster niet voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 5 van Titel XIII, Hoofdstuk 6 "Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen van de programmawet van 24 december 2002", waardoor haar plaatsing onder de hoede van de dienst Voogdij van rechtswege vervalt op de datum van de kennisgeving van de bestreden beslissing.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een verslag opgesteld.

De verzoekster heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 september 2012.

Kamervoorzitter André Beirlaen heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Mietta Pokorny, die verschijnt voor de verzoekster, en advocaat Stefaan Verbouwe, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekster komt België binnen zonder identiteitsdocumenten. Zij dient op 25 juli 2011 een asielaanvraag in. Zij verklaart

van Kameroense nationaliteit te zijn en geboren te zijn op 14 februari 1995. Op 25 juli 2011 wordt de verzoekster onder de hoede geplaatst van de dienst Voogdij.

3.2. Aangezien er twijfel is omtrent de ingeroepen leeftijd van de verzoekster, ondergaat zij op 26 juli 2011 door prof. Dr. G. Willems, forensisch odontoloog verbonden aan het Centrum Forensische Geneeskunde van het UZ Leuven, een medisch onderzoek om een leeftijdsschatting uit te voeren.

3.3. De arts komt tot de volgende conclusie van de radiologische leeftijdschatting:

> "Het onderzoek van de handpols-radiografie wijst in de richting van een volwassen persoon, ouder dan 19 jaar.
> Het tandheelkundig onderzoek wijst in de richting van een persoon die 21,4 jaar is waarbij een standaardeviatie van 1.5 jaar dient in acht genomen te worden. Het 95 % betrouwbaarheidsinterval is 18,0 – 23,0 met een kans van 97,7% dat deze persoon ouder is dan 18 jaar.
> Het onderzoek van de clavicula-radiografie toont hier aan dat de persoon in kwestie waarschijnlijk een leeftijd rond 20 jaar heeft met een standaard deviatie van 2 jaar.
> Analyse van deze gegevens geeft mijn inziens aan dat Bisson Vera op datum van 26-07-2011 een leeftijd heeft van 20,7 jaar met een standaarddeviatie van 2 jaar.".

3.4. Op 3 augustus 2011 concludeert de dienst Voogdij dat de verzoekster niet voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 5 van Titel XIII, Hoofdstuk 6 "Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen" van de programmawet van 24 december 2002. Bijgevolg vervalt de hoede van de dienst voogdij over Vera Bisson van rechtswege op de datum van de kennisgeving van deze beslissing.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Onderzoek van het enig middel

4.1. De verzoekster voert als enig middel aan:

"Doordat de uitdrukkelijke motiveringsplicht vervat in de artikelen 2 en 3

van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen tot doel heeft de belanghebbende in kennis te stellen van de redenen waarom de desbetreffende administratieve overheid tot de bestreden beslissing is gekomen zodat de betrokkene in staat is te weten of het wenselijk is zich tegen die handeling te verweren met de middelen die het recht hem verschaft;

Doordat in de akte de juridische en feitelijke overwegingen moeten worden vermeld die aan de bestreden beslissing ten grondslag liggen en deze moeten afdoende zijn, wat betekent dat de motivering pertinent en draagkrachtig moet zijn;

Doordat het eerste inhoudt dat de redengeving duidelijk in verband moet staan met de bestreden beslissing, het tweede dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen;

Terwijl evenwel de motivering van de bestreden beslissing hieraan niet voldoet en geen informatie bevat over de aard van het onderzoek dat verzoekster onderging;

Terwijl de motieven, op grond waarvan werd besloten dat verzoekster een leeftijd heeft van zeker ouder dan 20,7 jaar, met een standaarddeviatie van een 2 tal jaar zijn evenmin duidelijk;

Terwijl verzoekster de hiernavolgende overwegingen formuleert:

‘Op medisch vlak bestaan er (in theorie) diverse methodes om de leeftijd van een bepaalde persoon te onderzoeken. Een van de oudste methodes betreft het leeftijdsonderzoek via een röntgenfoto van de linker hand en de pols, op basis waarvan, aan de hand van de atlas van Greulich en Pyl, iemands zogenaamde skeletleeftijd wordt vastgesteld (de rijping of volgroeiing van het skelet), waaruit

men vervolgens de reële (of zogeheten chronologische) leeftijd van de betrokkene inschat.

Nauw hiermee verwant zijn de medische testen waarmee iemands (skelet)leeftijd wordt nagetrokken via een onderzoek van de gebitsontwikkeling (volgroeiing van de wijsheidstanden).

Andere leeftijdsonderzoeken zijn veeleer gericht op de externe kenmerken van de lichaamsbouw in het algemeen of op de ontwikkeling van de secundaire geslachtskenmerken.

Er zijn ook testen de zogenaamde sociaalpedagogische leeftijdsonderzoeken, waarbij hoofdzakelijk via vraaggesprekken, gepeild wordt naar het intellectuele ontwikkelingsniveau, evenals de psychologische en emotionele maturiteit van een persoon.

Omtrent het inzetten van deze methodes om de leeftijd van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen vast te stellen, bestaat er nogal wat onenigheid in de medische wereld zelf.

De aangevoerde bezwaren zijn zowel medisch-wetenschappelijk als medisch-ethisch van aard.

Een eerste bezwaar, van wetenschappelijk-methodologische aard, luidt dat de medische leeftijdsonderzoeken, an sich niet ontwikkeld werden met de bedoeling om de reële leeftijd van een bepaald persoon zo precies mogelijk te kunnen vaststellen.

Een tweede wetenschappelijk bezwaar houdt verband met het risico van

een te grote foutenmarge. Nogal wat van de leeftijdsonderzoeken zijn geschraagd op onderzoeksgegevens van vaak tientallen jaren geleden.

Sindsdien verloopt de lichaamsontwikkeling van jongeren in het algemeen echter in een verhoogd tempo.

Specifiek naar niet-begeleide minderjarige vreemdelingen toe stelt zich bovendien het probleem dat de ontwikkeling van de botstructuur mede afhangt van factoren die verband houden met de levenswijze, de voedingsgewoonten en vooral de etnische afkomst.

Hetzelfde geldt voor de ontwikkeling van het gebit.

Aangezien omzeggens alle medische leeftijdsonderzoeken (op basis van fysieke lichaamskenmerken) stoelen op onderzoeksgegevens omtrent de lichaamsontwikkeling van blanke Amerikaanse of Engelse jongeren uit de middenklasse en de biologische ontwikkeling van met name negroïde jongeren gemiddeld een sneller verloop kent, is het risico reëel dat men de leeftijd op basis van de thans gehanteerde onderzoeksgegevens onnauwkeurig vaststelt.

Bijkomend zouden de fysieke) leeftijdsonderzoeken in onvoldoende mate rekening houden met groeistoringen op grond van ondervoeding, of ziekte, of nog niet het verrichten van zware (fysieke) arbeid en de invloed daarvan op de lichaamsontwikkeling.

Er is ook een gelijkaardig bezwaar: de onderzoeksmethode houdt onvoldoende rekening met de specifieke achtergrond van niet-begeleide buitenlandse minderjarigen, geuit ook ten overstaan van het zogenaamd sociaal-pedagogische leeftijdsonderzoek.

Dergelijk onderzoek vereist allereerst en in nog sterkere mate dan hij lichamelijke leeftijdstesten, een kwaliteitsvolle communicatie tussen de onderzoeker en de betrokken minderjarige, hetgeen bij niet-begeleide buitenlandse minderjarige er helaas niet is.

Dus in vraag wordt gesteld in hoeverre de leeftijdsonderzoeken betrouwbaar zijn als er van de medische wereld zelf zoveel bezwaar en kritiek op is.';

Terwijl het verslag van het onderzoek niet bij de bestreden beslissing gevoegd werd;

Terwijl de Federale Overheidsdienst Justitie, Dienst Voogdij in zijn beslissing niet meldt welke methode er specifiek werd gehanteerd om een leeftijdsonderzoek te doen, terwijl er verschillende vormen van onderzoeken bestaan;

Terwijl de redenen die worden aangegeven, noch voldoende noch afdoende gemotiveerd zijn zodat men kan besluiten dat de beslissing de motiveringsplicht geschonden heeft;

Terwijl bij haar aankomst in België, de Dienst Vreemdelingen twijfel zou hebben geuit omtrent de leeftijd van verzoekster;

Terwijl bijgevolg overgegaan werd tot het afnemen van medische testen aan de KULeuven;

Terwijl uit de bestreden beslissing blijkt dat de geneesheer in casu zelf geen duidelijkheid heeft omtrent de leeftijd van verzoekster en er de nodige twijfel bestaat over haar vermoedelijke leeftijd;

Terwijl op basis van de korte medische conclusie in de bestreden

beslissing dient te worden vastgesteld dat er minstens sprake is van twijfel aangaande de leeftijd van verzoekster;

Terwijl er immers voorzichtig dient te worden omgesprongen met het al te snel trekken van conclusies die voor verzoekster strekkende juridische gevolgen heeft;

Terwijl hieruit volgt dat de uitslag van het medisch onderzoek met de grootste omzichtigheid bekeken diende te worden;

Terwijl minstens de Dienst Voogdij verzoekster had kunnen ondervragen of overgaan tot bijkomend onderzoek, wat in casu niet is gebeurd;

Terwijl de medische test hoogstens "als één van de elementen voor de beoordeling van de geloofwaardigheid van het asielrelaas", in aanmerking mag worden genomen zodat dit geen doorslaggevend criterium mag uitmaken (R.v.S. 28 december 1998, n 77.847, J. dr. Jeun. 2003, afl. 229, 35);

Terwijl de uitkomst van de leeftijdsbeslissing verstrekkende gevolgen heeft;

Terwijl verzoekster meent dat de motivering van de Dienst Voogdij bijzonder onjuist en minstens inadequaat en gebrekkig is, vermits de beslissing van de Dienst Voogdij eenzijdig op de gebrekkige conclusie van het medisch onderzoek gebaseerd is en op geen enkele wijze en geen enkel moment rekening wordt gehouden met de veelvuldige verklaringen van de verzoekster wat betreft haar leeftijd;

Terwijl verzoekster vaststelt dat de conclusie van de onderzoekende arts, waarop de aangevochten beslissing eenzijdig gebaseerd werd, werd genomen naar aanleiding van uiteenlopende onderzoeken waarbij werd vastgesteld dat de leeftijd van verzoekster geraamd dient te worden op ouder dan 20,7 jaar, met een standaarddeviatie van een 2 tal jaar;

Terwijl verzoekster vaststelt op basis van het medisch rapport dat de interpretatie van de resultaten door de onderzoekende arts in vraag gesteld moeten worden vermits alle onderzoeken door een en dezelfde persoon werden verricht en de interpretatie van deze onderzoeken aldus onderzoeker-gebonden is;

Terwijl daarenboven dient genoteerd te worden dat zowel het onderzoek op basis van de handpols als het onderzoek op basis van tanden uitgevoerd werden bij Caucasiërs en niet bestaan met betrekking tot de zwarte bevolking;

Terwijl dat het wetenschappelijk niet duidelijk is of dergelijk onderzoeken zomaar voor andere bevolkingsgroepen' (zoals de bevolkingsgroep waartoe verzoeker behoort) kunnen gebruikt worden;

Terwijl dergelijk onderzoek van de handpols tevens in twijfel wordt getrokken door de Raad van State in haar arrest van 28 december 1998, waarbij met name het advies van Dokter Xavier Denis, voormalig hoofd van de dienst Radiologie van de kliniek van Montegnée werd gevolgd waarbij de Dokter aansluitend op bovenvermelde conclusies wat betreft de toepasbaarheid van dergelijke onderzoeksmethoden op andere bevolkingsgroepen daarenboven stelde dat:

‘...Cependant, dans la réalité d'application, à partir de 14 ans, les différences de morphologie des noyaux d'ossification deviennent tellement

ténues que la détermination devient très incertaine; on considère que cette méthode de fixation de l'âge n'est plus d'application au dela de 14 á 15 ans.'

[Vrij vertaald: Echter, in de realiteit van de praktijk blijkt dat, vanaf 14 jaar, de verschillen in morfologie van kernen van verbening zo ijl zijn dat de bepaling zeer onzeker wordt; wij zijn van mening dat deze wijze van vaststelling van de leeftijd niet meer toepasbaar is na 14 à 15 jaar.]

Terwijl verzoekster meent dat aldus blijkt dat de leeftijdsbepaling op basis van dergelijke testen niet meer betrouwbaar is op het ogenblik dat de adolescentie bereikt wordt des te meer omdat dergelijke testen uitgevoerd werden op een bevolking beperkt in tijd en ruimte (zijnde de Amerikaanse bevolking in de jaren '80);

Terwijl in dit geval verzoekster verklaart 16 jaar te zijn en van Afrikaanse origine te zijn;

Terwijl de motivering van de Dienst Voogdij waarin verkeerdelijk beweerd wordt dat verzoekster meerderjarig is, bijzonder inadequaat is en niet beantwoordt aan de wettelijke eisen omtrent de motivering van een administratieve beslissing, nu de conclusies van het gebrekkige medisch onderzoek de uitsluitende basis vormen voor de aangevochten beslissing en er op geen enkel moment sprake is van de verklaringen afgelegd door de verzoekster;

Zodat het duidelijk is dat de bestreden beslissing een schending van de bepalingen van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli betreffende de motivering van bestuurshandelingen in zich draagt.".

Beoordeling

4.2. De bestreden beslissing is formeel afdoende gemotiveerd wanneer het resultaat van het medisch onderzoek wordt vermeld in de bestreden beslissing. In casu geeft de bestreden beslissing de eindconclusie van dat onderzoek weer, waaruit blijkt dat de verzoekster meer dan achttien jaar oud is.

Er is niet vereist dat de beslissing eveneens motiveert welke medische onderzoeken werden uitgevoerd, noch dat het medisch verslag bij de beslissing wordt gevoegd.

De verzoekster voert aan dat er onduidelijkheid is over haar leeftijd en dat er minstens twijfel over bestaat. Het betreft echter een leeftijdsschatting, waarbij enkel uitsluitsel moet worden verkregen over het feit of de betrokkene al dan niet ouder is dan achttien jaar. De arts dient in tegenstelling tot hetgeen de verzoekster suggereert, geen cijfer te geven van de exacte leeftijd van de betrokkene.

De verzoekster voert rechtspraak aan om te argumenteren dat de medische test slechts één van de beoordelingselementen mag zijn in het kader van de “geloofwaardigheid van het asielrelaas”. De bestreden beslissing heeft echter geen asielaanvraag als voorwerp.

De verzoekster meent dat geen rekening werd gehouden met haar verklaringen omtrent haar leeftijd.

Aan de verzoekster werden inlichtingen gevraagd omtrent haar afkomst en leeftijd en zij kon eventuele identiteitsdocumenten voorleggen. Wanneer de bevoegde diensten na onderzoek van die gegevens nog twijfel koesteren omtrent de verklaarde minder- of meerderjarigheid, heeft de wetgever het medisch onderzoek als bewijskrachtig middel ingesteld om uitsluitsel te bieden over de al dan niet meerderjarigheid van de betrokkene. Aangezien de dienst Vreemdelingenzaken twijfels had geuit over verzoeksters verklaarde minderjarigheid was de dienst Voogdij verplicht een medische leeftijdsbepaling te laten uitvoeren.

De verzoekster voert ten slotte aan dat de medische testen niet betrouwbaar zijn. Zij laat echter na met concrete argumenten aan te tonen dat het medisch onderzoek dat zij heeft ondergaan op ondeskundige en onbetrouwbare wijze is gebeurd. Zij beperkt zich tot een algemene kritiek op deelaspecten van het medisch onderzoek, in het bijzonder het handpolsonderzoek. Een dergelijke kritiek is niet relevant om de algemene conclusie van de arts, op grond van een drieledig onderzoek te ontkrachten. Zij weerlegt niet dat de arts gebruik heeft gemaakt van gangbare medisch-wetenschappelijke methoden om een leeftijdsbepaling uit te voeren op basis van objectieve criteria en zij weerlegt helemaal niet de resultaten. Bovendien blijkt uit het medisch verslag dat de betrokken arts een foutenmarge incalculeerde bij de leeftijdsbepaling. In de gehanteerde standaarddeviatie wordt de twijfel omtrent verzoeksters leeftijd die zou kunnen ontstaan door haar origine en specifieke kenmerken verrekend.

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekster wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 oktober 2012, door de Raad van State, XIVe kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,

bijgestaan door

Christophe Verhaert,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Christophe Verhaert	**André Beirlaen**